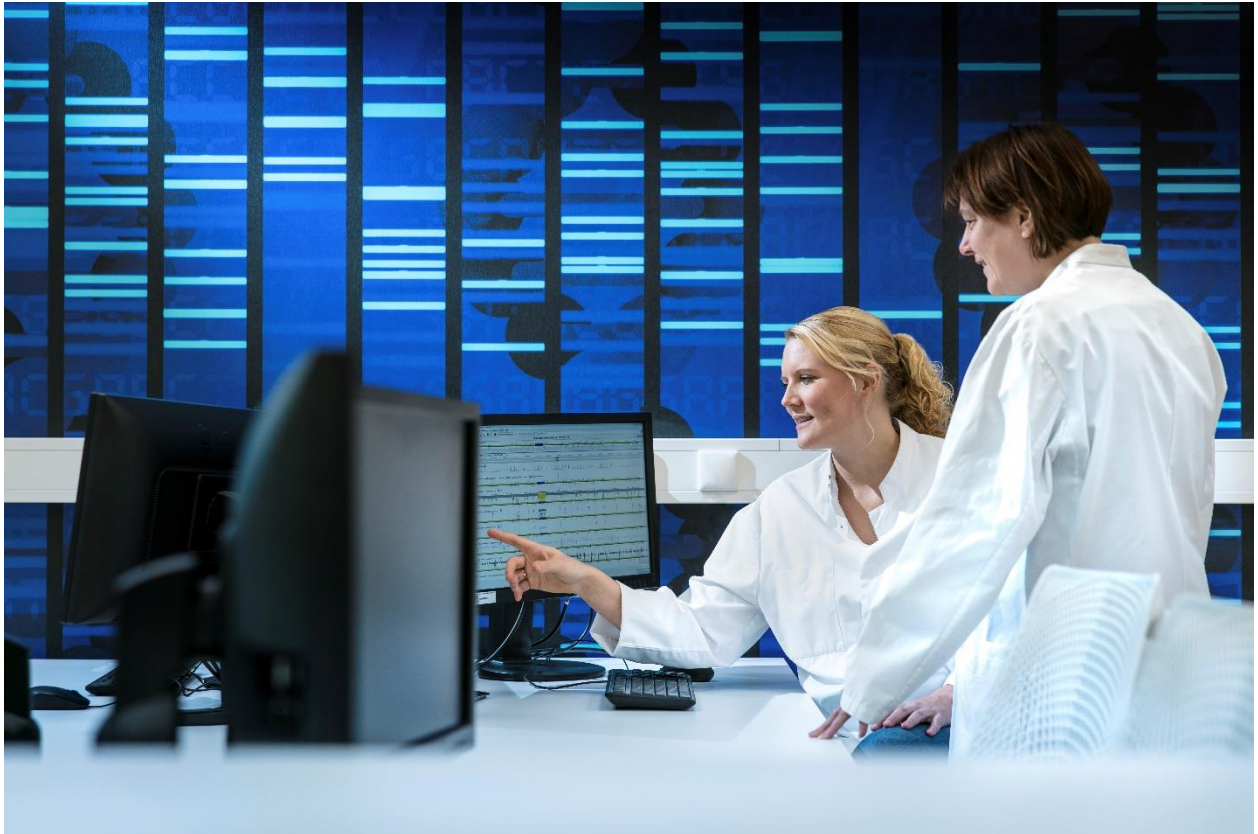

Topclass Innovation in Care

Studiegids 2023-2024

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	3
Over de Topclass	3
Commissie	3
Organisatie	4
Topclass en NFU Master Kwaliteit en Veiligheid in de patiëntenzorg.....	4
2. Opleidingsprogramma als geheel	5
Curriculum.....	5
Moduledagen.....	5
Leerdoelen	5
Online leeromgeving.....	5
Eigen project	5
Patiëntbuddy.....	6
Begeleiding.....	6
Toetsing.....	6
Studiebelasting.....	7
3. Inhoud moduledagen.....	8
Kick-off	8
Module 1 Inleiding in kwaliteit en veiligheid van zorg	8
Module 2 Patiëntparticipatie en patiëntgerichte zorg	8
Module 3 De leefwereld van kwaliteit en veiligheid van zorg (e-learning)	8
Module 4 Leiderschap.....	9
Proefpresentaties.....	9
Eindpresentaties	9
4. Praktische informatie.....	10
Data	10
Locatie.....	10
Aantal deelnemers	10
Vragen?	10
Bijlage: leerdoelen	11
Leerdoelen	11
Canmed-competenties.....	12

1. Inleiding

Over de Topclass

Welkom bij de Topclass Innovation in Care! In deze Topclass ga je je specialiseren in innovatie en kwaliteitsverbetering binnen de zorg. In de verschillende modules krijg je tools aangereikt op het gebied van patiëntgerichtheid, innovatie, kwaliteit en veiligheid van zorg. Ook ga je aan de slag met je leiderschapsvaardigheden en leer je hoe multidisciplinaire teams in beweging kunt krijgen. De rode draad van de Topclass is een zelf gekozen verbeterproject op het vlak van kwaliteit, veiligheid en/of innovatie in zorg. Tijdens de module-dagen wordt theoretische kennis gekoppeld aan jouw verbeterproject en voorzien je docentbegeleiders en mede-deelnemers je van feedback. Ook krijg je een patiëntbuddy toegewezen die gaat helpen je project vanuit patiëntperspectief te bekijken.

In deze studiegids vind je meer informatie over de opzet van het leertraject.

“Een bijzonder leerzame ervaring om samen met collega-aio's te werken aan persoonlijke ontwikkeling en je eigen kwaliteitsverbeterproject.”

“Een waardevolle toevoeging aan de opleiding tot medisch specialist”

“De ideale combinatie van theorie en praktijk”

Commissie

Deze Topclass is ontwikkeld door:

Dr. Bas Verhoeven (Chirurg en opleider)

Dr. Petra van Gulp (internist)

Christel Walhof (kinderarts)

Je zult ze regelmatig als docent, dagvoorzitter of begeleider tegenkomen gedurende de Topclass. Daarnaast zijn er per module diverse experts die onderdelen in de Topclass verzorgen.

Organisatie

De organisatie ligt in handen van:

Janneke Boeije, projectmanager en onderwijskundige Topclass

Solange van den Berg, projectmedewerker

Emmy van Bommel, onderwijskundige

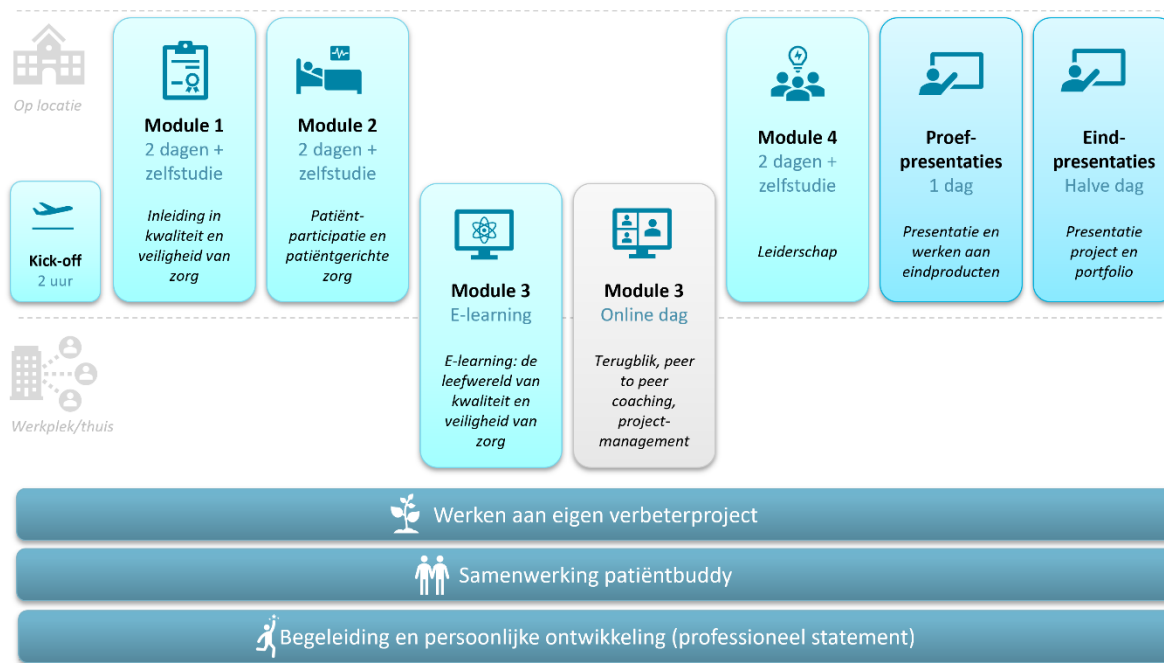
Topclass en NFU Master Kwaliteit en Veiligheid in de patiëntenzorg

De Topclass is afgeleid van de post-initiële Master Kwaliteit en Veiligheid in de patiëntenzorg. Die Master is NVAO-geaccrediteerd en is bedoeld voor geregistreerde artsen, verpleegkundigen en paramedici. Het afronden van de Topclass levert vrijstellingen op bij het volgen van de Master. Hier vind je meer informatie over de Master: www.nfukwaliteit.nl of www.radboudumc.nl/masterkvp.

2. Opleidingsprogramma als geheel

Curriculum

Hieronder vind je, schematisch, de opbouw en structuur van de Topclass afgebeeld. In de volgende hoofdstukken worden de verschillende onderdelen toegelicht.

Moduledagen

Tijdens de moduledagen wisselen werkgroepen, training en hoorcolleges elkaar af. Tijdens elke module is aandacht voor je eigen project en ontwikkeling. Elk van deze modules vraagt voorbereiding door middel van zelfstudie, zoals het lezen van literatuur en het uitwerken van verschillende casusopdrachten, literatuur- en onderzoeksopdrachten, terug te vinden in de online leeromgeving (Brightspace).

In het volgende hoofdstuk vind je meer informatie over de inhoud die behandeld wordt.

Leerdoelen

In de bijlage vind je de leerdoelen waaraan gedurende de Topclass gewerkt wordt.

Online leeromgeving

Bij de Topclass maken we gebruik van de online leeromgeving Brightspace. Hierin staat alle ondersteunende informatie, de verschillende opdrachten en formats voor bijvoorbeeld projectmatig werken en het kwaliteitsverbeterproject. Ook worden hier diverse online opdrachten via de discussiefora gedaan.

Eigen project

Tijdens en voorafgaand aan de Topclass werk je in aan het innovatie- of kwaliteitsverbeterproject. Dit doe je door het toepassen van een gestructureerde projectmanagementmethode. Tijdens elke module is er aandacht voor projectmanagement en krijg je de kans om met je mede-deelnemers aan

je project te werken. Tussentijds lever je verschillende tussenproducten in. Als eindproduct lever je een projectplan in, dat je presenteert tijdens de afsluitende dag.

Patiëntbuddy

Bij verbeterprojecten in de zorg is patiëntenparticipatie onmisbaar. Betere zorg voor de patiënt ontstaat wanneer het perspectief van de patiënt tot zijn recht komt. Tijdens de topclass leer je strategieën om patiënten vroegtijdig bij kwaliteitsverbetering te betrekken. Het principe 'patiënt is partner' krijgt in de Topclass extra vorm door het buddieschap. Elke deelnemer wordt gekoppeld aan een patiënt die, vanuit patiëntperspectief, met je meedenkt. Deze buddy helpt je om je project ook vanuit patiëntperspectief te bekijken en zal met je nadenken over zo goed mogelijke manieren waarop je patiënten kunt betrekken in je project. Ook geeft je buddy je feedback op je ontwikkeling tijdens de Topclass. Tijdens de Topclass maak je drie keer een afspraak met je patiëntbuddy.

Begeleiding

Gedurende de Topclass geven we je zoveel mogelijk inzicht in je ontwikkeling naar het einddoel. Je wordt begeleid door:

- **Docenten**
Tijdens elke module-dag is er aandacht voor je project en voorzien je docentbegeleiders je van feedback.
- **Mede-deelnemers**
Aan het begin van de Topclass stellen we peergroups samen: groepjes van 3-4 aios met een match qua projecten. Met deze groep ga je regelmatig tijdens de module-dagen aan de slag, maar heb je ook contact buiten de dagen om.
- **Een praktijkbegeleider** vanuit je afdeling: je selecteert een opleider of een andere collega die nauw verbonden is bij je verbeterproject: bijvoorbeeld een lid van de opleidingsgroep of keteneigenaar. Hij/zij begeleidt jou bij de uitvoering van het kwaliteitsverbeterproject en het schrijven van de beschrijving van de projectaanpak. De praktijkbegeleider geeft feedback op je projectidee, projectvoorstel en -aanpak, creëert de randvoorwaarden voor goede uitvoering en denkt mee over de betrokkenheid van andere personen uit de instelling bij het project. Daarnaast heeft deze praktijkbegeleider aandacht voor de borging van je project in de organisatie, zodat het projectresultaat blijft bestaan na afronding van je project. De begeleider is niet degene die uiteindelijk voor de Topclass jouw project beoordeelt.
- **Een patiënt-buddy:** degene die met je meekijkt naar je project, persoonlijk leerplan, reflecties, en andere onderwerpen gerelateerd aan je groei in het project.

Toetsing

Aan het eind van de Topclass word je getoetst op de volgende elementen:

1. **Projectplan.** Is het je gelukt om aan de hand van een format te komen tot een compleet projectplan? (komt aan de orde bij Module 1)
2. **Eindpresentatie** aan het eind van de Topclass: Terugblik op het procesverloop en het resultaat van het project.
3. **Professioneel Statement (reflectie):** Hierin staat een reflectie van je ontwikkeling tijdens de Topclass.
4. **Aanwezigheid:** minimaal 80% van al het contactonderwijs gevolgd, actieve deelname aan de buddiesprekken en actieve deelname bij de e-learning.

Studiebelasting

De studiebelasting voor deze topclass is:

- Ca. 40 uur voorbereidingsopdrachten via Brightspace en met peergroups
- Ca. 30 uur eigen project (deze tijd kan verschillen afhankelijk van de grootte van het project en kan dus ook hoger uitvallen!)
- Ca. 70 uur contacttijd

Houd er dus rekening mee dat je tussen elke contactdag ongeveer 1-1,5 dag zelfstudie inplant.

3. Inhoud moduledagen

Hieronder vind je een omschrijving van de module-dagen.

Kick-off

Tijdens de kick-off maak je kennis met je mede-deelnemers, vindt de matching met een patiëntbuddy plaats, en krijg je uitleg over het verloop van de topclass.

Module 1 Inleiding in kwaliteit en veiligheid van zorg

Iedere professional wil kwalitatief goede en veilige zorg aan patiënten bieden. Wat houdt deze optimale zorg precies in? In deze module maak je uitgebreid kennis met het begrippenkader rond kwaliteit en veiligheid van zorg. Je bent in staat kwaliteit en veiligheid vanuit verschillende invalshoeken te bekijken en kent de relevante historische en actuele ontwikkelingen. Je bent je nog meer bewust van de impact van onveilige zorg op jezelf en het team. Ook laat je je inspireren op het vlak van innovatie: hoe kun je de zorg binnen je eigen afdeling verbeteren of vernieuwen? Daarnaast maak je uitgebreid kennis met je mede-deelnemers en stel je op basis van je teamkwaliteiten een optimale intervisiegroep samen. Ook leer je verschillende invalshoeken te bekijken m.b.t. kwaliteit en veiligheid.

Daarnaast maken we in module 1 een start met projectmanagement en zoomen we in op projectdefinitie en doelstelling (de initiatiefase).

Leerdoelen behorend bij deze module: 1a, 1b, 2a, 4a, 4d, 4e, 5a, 5b, 5e, 5c, 5e, 5f

Module 2 Patiëntparticipatie en patiëntgerichte zorg

In deze module leer je de kwaliteit van zorg ook vanuit het perspectief van de patiënt te bekijken. Je weet patiëntervaringen in kaart te brengen en kunt problemen met patiëntgerichtheid in de zorg identificeren, analyseren en hiervoor verbetervoorstellen ontwikkelen. Daarnaast leer je strategieën om patiënten vroegtijdig bij kwaliteitsverbetering te betrekken. Je doorziet de belemmeringen voor patiëntparticipatie en kent de juridische kaders. Tevens beoordeel je of praktijkproblemen ook patiëntproblemen zijn en andersom. Je bent in staat *Shared Decision Making (SDM)* in je werkpraktijk in een breed kader toe te passen en weet daarbij risico's op begrijpelijke wijze te communiceren. Je kent de mogelijkheden om het zelfmanagement van patiënten te ondersteunen. Het principe 'patiënt is partner' krijgt op deze manier meer vorm. Aan het einde van deze module heb je concrete instrumenten om de patiëntgerichtheid en de patiëntparticipatie binnen je afdeling te verhogen. Ook versterk je de vaardigheden om een patiëntveilige cultuur te bevorderen op de werkvloer. Na deze module ben je in staat om op zorgvuldige wijze een incident met patiënt en betrokkenen na te bespreken en je collega's hierin te begeleiden.

Tijdens deze module is er aandacht voor projectmanagement en gaan we onder andere in op projectfasering en teamsamenstelling.

Leerdoelen behorend bij deze module: 2b, 3b, 4f, 5c, 5d,

Module 3 De leefwereld van kwaliteit en veiligheid van zorg (e-learning)

Iedere professional wil kwalitatief goede en veilige zorg aan patiënten bieden. Toch lukt dit niet altijd. Hoe kan dat? En wat is er aan te doen? In deze module verdiep je je inzicht in kwaliteit en veiligheid van zorg uit module 1 verder door middel van een e-learningmodule. Je doorziet dat 'de

optimale zorg' sterk verbonden is met het gevoel van eigenaarschap van professionals en de kwaliteit van het leiderschap, de organisatiecultuur en de multiprofessionele samenwerking en communicatie in je zorginstelling. Je ontwikkelt je eigen visie op kwaliteit en veiligheid en reflecteert op je eigen rol. Je weet de besluitvorming van je team en je overtuigingskracht te optimaliseren. Deze module is een zelfstandig te volgen online course, bestaande uit diverse opdrachten gedurende een aantal weken. Tussendoor is er een online meeting om samen met je mede-deelnemers de voortgang van de e-learning, de projecten en eventuele vragen te bespreken. Ook komt er wederom een onderdeel projectmanagement aan bod.

Leerdoelen behorend bij deze module: 1a, 1b, 2c, 3a, 4b, 5a

Module 4 Leiderschap

De start die in module 2 en tijdens de e-learning (module 3) is gemaakt met leiderschap- en teamvaardigheden, krijgt in deze module een uitgebreid vervolg. Je verdiept je inzicht in groepsprocessen en leert je teamwork te optimaliseren. Je traint je situationele leiderschapsvaardigheden en hebt na deze module concrete tools in handen om de patiëntveiligheid binnen de afdeling te verbeteren of een gerichte innovatie vorm te geven. Tevens zoom je in op de veiligheid en onveiligheid van zorg. Je leert incidenten te analyseren en bent je bewust van de factoren en krachten die openheid over incidenten belemmeren. Je voelt je bekwaam om met collega's onderling incidenten op een gebalanceerde wijze te bespreken. Je doorziet de invloed van leiderschap en organisatieprocessen en bent na deze module in staat om prestaties zichtbaar te maken en instrumenten die het team functioneren verhogen te implementeren. Om daarmee de interne energie en externe eisen met elkaar te verbinden. Je krijgt tools aangereikt waarmee je beter in staat bent om met hulp van taal (mondeling en schriftelijk) anderen te overtuigen en mee te krijgen in de verandering. Ook gaan we tijdens deze module verder in op de stand van zaken van het project en worden er tips uitgewisseld hoe voortgang te boeken rondom het project. Je volgt het laatste onderdeel rondom projectmanagement.

Leerdoelen behorend bij deze module: 2b, 3a, 4c, 5a, 5c

Proefpresentaties

Tijdens deze oefendag geven de deelnemers elkaar feedback over de (stand van zaken) van het project. Er is tevens ruimte voor intervisie over onderwerpen die extra aandacht verdienen. Na afloop maak je je projectplan definitief op basis van de verkregen feedback.

Eindpresentaties

In deze bijeenkomst verdedig je je projectvoorstel en -aanpak voor je kwaliteitsverbeterproject. Afhankelijk van het aantal inschrijvers wordt de groep verdeeld in twee subgroepen. Je presenteert je eigen voorstel voor een examinerator en een patiënt. Ook neem je hierin de opbouw en de resultaten van de reflectie en het buddytraject mee. Hierbij focussen we op hetgeen je met de reflectie hebt gedaan, dus toekomstgericht. We vragen je om een professioneel statement te formuleren: "Wat betekent deze leerervaring voor mijn toekomst als aios/toekomstig medisch specialist? Wat ga ik nu (dagelijks) anders doen? In de zaal zitten ook de andere studenten uit je groep, je begeleider (opleider) en je opdrachtgever en de buddy. Voor iedere student zijn 30 minuten gereserveerd. De presentatie duurt 15 minuten en de verdediging duurt eveneens 15 minuten. Een eventuele herkansing zal plaatsvinden binnen zes weken, in overleg.

4. Praktische informatie

Data

- **Kick-off:** donderdag 16 november 2023 (15.00 – 17.00 uur)
- **Module 1:** donderdag 11 en vrijdag 12 januari 2024 (09.00 – 17.00 uur)
- **Module 2:** donderdag 8 en vrijdag 9 februari 2024 (09.00 – 17.00 uur)
- **Module 3:**
 - E-learning: half februari-begin maart
 - Online terugkomdag: vrijdag 15 maart 2024 (09.00 - 17.00 uur)
- **Module 4:** donderdag 11 en vrijdag 12 april 2024 (09.00 – 17.00 uur)
- **Proefpresentaties:** vrijdag 24 mei 2024 (09.00 – 17.00 uur)
- **Eindpresentaties:** vrijdag 7 juni 2024 (09.00 – 13.00 uur)

Locatie

Experience Center Radboudumc, Nijmegen

Aantal deelnemers

Minimaal 15 en maximaal 20

Vragen?

Neem dan contact op met Solange van den Berg, projectmedewerker
(Solange.vandenberg@radboudumc.nl, 06-50187966)

Bijlage: leerdoelen

Leerdoelen

Hieronder staan de leerdoelen uitgewerkt. Het systeem van de gezondheidszorg kent een gelaagdheid in niveaus. Het niveau waarop de bovenstaande vaardigheden toegepast moeten worden verschilt. Tot het microniveau rekenen we het behandelteam, de zorgverleners en de patiënt (niveau I). Daarboven bevindt zich het mesoniveau van de zorginstelling, afdeling en praktijk (niveau II).

1. **In een multiprofessioneel team een visie over kwaliteit van (doelmatige, doeltreffende, veilige en patiëntgerichte) zorg definiëren (niveau I en II*)**
 - a. De aios leert conceptueel te denken over begrippen die voor kwaliteit en veiligheid in de dagelijkse praktijk van belang zijn. Vanuit deze begrippen kan de aios toespitsen op een actueel probleem of verbeterpunt in de patiëntenzorg.
 - b. Overtuigend inzichtelijk maken hoe invulling wordt en kan worden gegeven aan kwaliteit van zorg in de eigen werkpraktijk, zowel in de systeem- als de leefwereld.

2. **Veranderingen, ontwikkelingen en knelpunten in (de kwaliteit van) zorg in de 'buitenwereld' signaleren (II) en vertalen naar de eigen werkpraktijk (niveau I en II)**
 - a. Bewust zijn van de impact van patiëntgerichte factoren op kwaliteit van zorg en team functioneren.
 - b. Bewustwording van de meerwaarde van interprofessioneel samenwerken aan de verbetering van kwaliteit en veiligheid. Hierbij meenemend de aandacht voor de samenstelling van een team op basis van verschillende rollen binnen een team.
 - c. In staat zijn om op adequate wijze actualiteiten uit de media (krant, televisie, internet, twitter etc.) te selecteren op juistheid en relevantie voor de dagelijkse praktijk en deze op een overzichtelijk manier kunnen verwerken in het portfolio.
 - d. Kennis hebben van het begrip Innovatie en op basisniveau kunnen toepassen in het eigen project.

3. **Een leidende rol vervullen in het expliciteren van het eigenaarschap en de lerende cultuur voor het verlenen van kwalitatief goede zorg onder collega's (niveau I en II)**
 - a. Commitment voor kwaliteitsverbeterprojecten organiseren binnen verschillende disciplines (collega's, supervisors, afdelingshoofden, verpleegkundigen etc.) en hiermee kwaliteitsverbetering organiseren.
 - b. Je bewust zijn van manieren waarop je de veiligheid van teamleden kunt ondersteunen, en hen ondersteunen om zich te ontwikkelen en continu te leren.

4. **In een multiprofessionele coalitie een evidence based en experience based kwaliteitsverbeterplan ontwikkelen, implementeren en evalueren (niveau I en II)**
 - a. Een gefundeerde kritische houding vormen ten opzichte van een werkvloer georiënteerd probleem op het gebied van kwaliteit en veiligheid.
 - b. Rondom een praktijkgericht probleem een PDCA cyclus met bijbehorend stappenplan doorlopen.
 - c. Een interprofessionele coalitie vormen en leiden.

- d. Zelfstandig een eenvoudige studie op het gebied van kwaliteit en veiligheid (het kwaliteitsverbeterplan) ontwerpen, uitvoeren en begeleiden met expliciete aandacht voor het implementeren en evalueren van verbeterplannen of innovaties.
- e. In staat om een samenwerkingsrelatie op te bouwen, rekening houdend met hiërarchische verhoudingen en normenkaders. De aios geeft blijk van een adequaat vermogen ten aanzien van het voorkomen, onderhandelen en oplossen van een interprofessioneel conflict en respecteert daarbij verschillen, misverstanden en beperkingen van anderen.
- f. De patiënt meenemen in het beoordelen en mogelijke oplossingen van het praktijkgerichte probleem dat een rol speelt in het kwaliteitsverbeterplan. De patiënt als partner benutten in het verbeterteam.

5. Als een 'reflective practitioner' uw eigen professionaliteit en die van anderen verder ontwikkelen (niveau I en II)

- a. Reflecteren op het eigen handelen, de eigen rol binnen een team en het team handelen in de organisatie en hiervoor ontwikkeldoelen opstellen.
- b. Individueel de onderwijsbehoeften en gewenste leerdoelen afstellen en deze bespreken met een persoonlijke buddy.
- c. Omgaan met complicaties en fouten van zichzelf en anderen, bij eigen fouten deze erkennen tegenover patiënten en collega's en daaruit aantoonbaar lering trekken. De aios kan bij fouten van collega's, deze op een veilige manier bespreekbaar maken en hen ondersteunen om te leren van fouten.
- d. Actief constructieve feedback geven op de kennis, houding en vaardigheden van collega's.
- e. Blijk geven eigen gevoelens, normen en waarden te onderkennen in relatie tot de patiënt en om kunnen gaan met medisch-ethische vragen als uiting van kwaliteit en veiligheid in de patiëntenzorg.
- f. Blijk geven van besef van de juiste grenzen aan de beroepsuitoefening en de consequenties hiervan voor kwaliteit en veiligheid.

Canmed-competenties

Deze topclass richt zich op de generieke competenties 'organisatie', 'professionaliteit', 'samenwerken' en 'communicatie', in de hoogste niveaus van de piramide (van CanMEDS naar CanBetter 2015). We gaan er daarbij van uit dat de basis en middelste laag is behaald in de praktijk (b.v. participatie interne audits, werkplekleren), door het volgen van DOO en congresbezoek. Ook in de motivatiebrief heb je aangegeven over voldoende basiskennis en vaardigheden te beschikken. Afgeleid van bovenstaande generieke competenties zijn er zes, ook door de NFU onderkende patiëntveiligheidscompetenties ontwikkeld: bijdragen aan patiëntveiligheidscultuur, multidisciplinair samenwerken, patiëntveilig communiceren, risicobewust handelen, optimaliseren van menselijke- en omgevingsfactoren en actief omgaan met incidenten. Al deze competenties krijgen aandacht binnen de Topclass.